

گزارش اصلاح چهارجلدی «طهارت اهل کتاب»

در تاریخ ۱۸ آبان ۱۴۰۲ متن مصوّبات شورای بررسی آثار حضرت آیت الله رضای به دست ویراستار رسید، همراه با چهار جلد از کتاب به این شرح: جلد اول و دوم و سوم همراه با اصلاحات ویرایشی، از جلد دوم دو نسخه متفاوت ویرایش شده، بدون جلد چهارم.

دستورات ذکر شده در سند مصوّبات شورا به شرح ذیل انجام شد:

۱. ذکر عنوان «تقریرات درس خارج فقه» روی جلد
۲. حذف حاشیه خاکستری ابتدا و انتهای متن‌های عربی
۳. حذف ترجمه آیات در پاورقی، برای حفظ وحدت رویه، با توجه به عدم نیاز مخاطب درس خارج به آن
۴. حذف تمامی تاریخ‌های جلسات و منظم شدن شماره جلسات با حذف جلسات بدون شماره
۵. حذف احادیث و مطالب اخلاقی و مناسبتی ذکر شده در برخی جلسات
۶. برای ایجاد وحدت رویه در ارجاعات، کلیه پاورقی‌ها یکپارچه شده و اطلاعات آن‌ها به منابع منتقل شد و صرفاً به صورت اختصاری ارجاع صورت گرفت. تعداد منابع افزایش چشمگیری یافت.
۷. مخاطب کتاب در ابتدا «عام» تصوّر شده، بنابراین حجم زیادی پاورقی در معرفی اشخاص و کتاب‌ها اضافه شده بود. با توجه به مصوبه شورا مبنی بر عدم نیاز «مخاطب درس خارج» به این توضیحات، این پاورقی‌ها حذف شد.
۸. کوتاه و خلاصه شدن متن‌های مفصل روایات و اکتفا به مقدار مورد نیاز
۹. تلاش شد تا هر متن ارجاع شده در کتاب لزوماً به فرمایش استاد مرتبط شود و متن‌های غیرمرتبط حذف گردید.
۱۰. انتقال اصلاحاتی که کارشناسان روی متن چاپی انجام دادند به فایل اصلی
۱۱. ویرایش ادبی مطابق آن‌چه ویراستاران روی متن چاپی اعمال کرده بودند
۱۲. روایات و آیات و اقوال فقها در حدّ امکان به صورت کامل یا خلاصه ترجمه شد.

نکته ۱: در کتابی که مخاطب آن اهل علم و فضل هستند؛ طلاب درس خارج، متخصص در فهم لغة عربی، آن هم در یک کتاب تخصصی که موضوع آن فقه است و منابع آن اساساً همه به زبان عربی، نمی‌شود تمامی احادیث و متون عربی و اقوال فقها را ترجمه «به فارسی» کرد. لطف بعضی کلمات «به عربی» بودن آن‌هاست. خود استاد هم این نکته را توجه داشته‌اند که در اکثر موارد متن عربی را خوانده و فقط استفاده خود از متن را بیان فرموده‌اند، به صورت خلاصه.

نکته ۲: مقدمه مفصل اگر نوشته شود، آن طور که تصمیم گرفته شده، می‌شود خود همین کتاب. استاد تمام مقدمات لازم برای بحث را خودشان طرح فرموده‌اند و مقدمه‌ای که اشعار به موضوع داشته باشد تکرار مکررات خواهد بود. پیشنهاد می‌شود فقط یک «سخن ناشر» در ابتدای کتاب باشد برای معرفی سریع، بدون ورود به موضوع.

نکته ۳: یکی از کارشناسان توصیه کرده‌اند که با استاد مصاحبه‌ای انجام شود و محصول آن به عنوان پیشگفتار در ابتدای کتاب بیاید. اول این که فرصت آن فراهم نیست. دوم این که محصول این مصاحبه قطعاً چیزی فراتر از متن همین کتاب نخواهد بود که باز هم تکرار مکررات است، زیرا ایشان در مباحث طرح شده در جلسات بسیار مبسوط به موضوع پرداخته‌اند و بحثی را جا نگذاشته که برای پیشگفتار تازگی داشته باشد.

در پناه خدا